

Aan Minister voor APP

nota

Kamerbrief toezeggingen m.b.t. evenwichtige transitie

TER BESLISSING

Directie

Datum
6 oktober 2022

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

1. Kamerbrief
2. Bijlage berekeningen

Aanleiding

In het WGO van 15 september jl. heeft u toegezegd een aantal punten nader uit te werken met betrekking tot de invaarmethoden en de transitie. In deze Kamerbrief geeft u aan op welke wijze u dit uitwerkt. Het gaat om 1) een bodem in de vba-methode om onevenwichtige uitkomsten te voorkomen; 2) de standaardmethode als default aanwijzen en 3) een haakje in de wet om indien gewenst nadere regels te stellen per AMvB m.b.t. de transitie-effecten.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u in te stemmen met de Kamerbrief.

Kernpunten

- Voorwaarden aan de vermogenstoedeling bij invaren. In de brief doet u voorstellen om zowel een bodem in de vba-methode te bewerkstelligen als een gelijk speelveld te creëren tussen de invaarmethoden. De voorstellen sluiten aan op de regels in de standaardmethode, zoals geformuleerd in de Wtp en zijn ook conform de eerdere inbreng van dhr. Werker (zoals tijdens de TK-hoorzitting) op dit punt. Het gaat om de volgende voorstellen.
  1. Iedere deelnemer krijgt minimaal 95% mee van de uitkomst van de standaardregel. Indien deze uitkomst boven de VPV ligt, dan geldt de VPV als ondergrens.
  2. Bij een dekkingsgraad onder de 105% mag maximaal 5% van het collectieve pensioenvermogen worden afgezonderd voor de vulling van een compensatiedepot ten behoeve van de afschaffing van de doorsneepremie en/of solidariteits- of risicodelingsreserve.
  3. Bij een dekkingsgraad onder de 90% dienen alle pensioenaanspraken en -uitkeringen eerst gekort te worden tot minimaal een dekkingsgraad van 90%. De grens van 90% is consistent met de ondergrens die de afgelopen jaren is aangehouden in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel in bijvoorbeeld de vrijstellingsregelingen en geldt ook in het transitie-ftk.
  4. Een pensioenfonds mag als gevolg van de vermogenstoedeling tijdens het invaren niet de ene deelnemer indexeren door een andere deelnemer te korten. Met andere woorden, als een deelnemer tijdens het invaren meer dan de VPV meekrijgt, dan mag geen enkele andere deelnemer minder dan de VPV meekrijgen.
- Met deze voorgenomen aanpassingen wordt meer richting gegeven aan decentrale partijen bij de vormgeving van het invaarbeesluit. De uitgangspunten van deze wijzigingen sluiten aan bij de reeds in het wetsvoorstel opgenomen voorwaarden bij de standaardmethode. De

voorstellen zullen bij nota van wijziging en in lagere regelgeving uit worden gewerkt, zodat deze voorwaarden ook voor de VBA-methode van overeenkomstige toepassing zijn.

- Aanvullend geeft u aan voornemens te zijn om pensioenfondsen wettelijk de mogelijkheid te bieden om na toepassing van de standaardregel, gelijke aanpassingen van ingegane pensioenen binnen de groep gepensioneerden te kunnen bewerkstelligen. Met deze aanpassing ontstaat ook bij hogere dekkingsgraden op dit punt een gelijk speelveld tussen beide invaarmethoden.
- Standaardmethode wettelijke default. U geeft in de brief aan dat pensioenfondsen in principe invaren met de standaardmethode, tenzij zij kunnen aantonen dat de vba-methode beter uitpakt voor hen. Zij dienen dit te onderbouwen in het implementatieplan. Op deze wijze wordt het minder waarschijnlijk dat pensioenfondsen worden gevraagd beide methoden door te rekenen.
- Meerdere maatstaven evenwichtigheid. U geeft in de brief aan dat het mogelijk is om het voorschrift welke maatstaven inzichtelijk moeten worden gemaakt en moeten worden beoordeeld, uit te breiden. Op dit moment wordt enkel nettoprofijs voorgeschreven. De Kamer heeft aangegeven te hechten aan meer dan enkel nettoprofijs.
- Aan het voorgestelde artikel 150e van de Pensioenwet (transitie-effecten) kan worden toegevoegd dat het ook verplicht is om bijvoorbeeld de (verwachte) pensioenuitkering in verschillende scenario's (goed weer, slecht weer, verwacht weer) en de vervangingsratio's inzichtelijk te maken.
- In lagere regelgeving kan uitgewerkt worden hoe deze maatstaven berekend moeten worden. U geeft aanvullend aan dat u hierbij de mogelijkheid wil betrekken om in een uiterst geval kwantitatieve kaders te kunnen stellen aan het toepassen van deze maatstaven. De regering – en de Kamer via een voorhangprocedure – kan dan – als zij dat wenselijk vinden – op een later moment de maatstaven nader inkaderen bij lagere regelgeving, gebruikmakend van de meest recente scenario's die de commissie Parameters adviseert.
- Berekeningen pensioenfondsen. In de brief geeft u ook een overzicht van berekeningen die recent zijn uitgevoerd door een aantal pensioenfondsen. De Kamer heeft hier specifiek om verzocht. De berekeningen zijn congruent met de voorstellen die u doet in deze brief.
- N.a.v. vragen uit de Kamer over het invaren van pensioenfondsen met een dekkingsgraad om en nabij de 100%, is door enkele pensioenfondsen in kaart gebracht hoe invaren via de standaardmethode zou kunnen uitpakken in verschillende situaties. Er zijn drie bestaande pensioenfondsen (A, B en C) bereid gevonden om hieraan mee te werken.
- Om meer zicht te krijgen op de impact van verschillen in deelnemersbestand tussen pensioenfondsen bij het invaren is er daarom gekozen om voor fonds C twee aanvullende varianten door te rekenen, fonds D' met een jonge populatie en fonds E' met een verouderde populatie.
- Uit de doorrekeningen van de verschillende fondsen blijkt dat bij invaren bij zowel 100% als 110% dekkingsgraad de pensioenen van de gepensioneerden maatmensen ten opzichte van de verwachtingen onder het ftk in vrijwel gelijk blijven of iets zullen stijgen.
- Uit de berekeningen blijkt verder dat jongeren (25-jarige maatmens) in het verwachte scenario in alle varianten sterk profiteren van de overgang naar het nieuwe contract.
- Voor de 45-jarige en 57-jarige maatmensen is zichtbaar dat de verwachte uitkomsten in het nieuwe stelsel relatief lager liggen dan bij de 25-jarige maatmens.
- Rentegevoeligheid op het invaarmoment. In de brief gaat u tenslotte in op de rentegevoeligheid op het invaarmoment. Hierbij geeft u aan dat het probleem van de rentegevoeligheid op één moment van invaren, minder groot is dan

Datum
6 oktober 2022

Onze referentie

het wellicht op het eerste gezicht lijkt. De economische wetmatigheid dat bij een hoge rente een hoger pensioen kan worden uitgekeerd uit het vermogen, en bij een lage rente een lager pensioen geldt zowel wanneer niet ingevaren zou zijn en de pensioenopbouw zou zijn voortgezet in het huidige pensioenstelsel als wanneer wel ingevaren wordt en de pensioenopbouw wordt voortgezet in het nieuwe pensioenstelsel.

- In die zin is er dan ook geen sprake van een harde knip tussen de dag vóór en de dag na invaren.
- Daarbij komt dat pensioenuitvoerders de rentegevoeligheid van (toekomstige) pensioenuitkeringen van verschillende groepen in het nieuwe pensioenstelsel zelf kunnen beïnvloeden bij de toedeling van beschermingsrendementen voor renterisico aan deelnemers en gepensioneerden in de solidaire premieovereenkomst.
- Op deze manier hebben pensioenuitvoerders ook de mogelijkheid om bijvoorbeeld bij relatief hoge dekkingsgraden vóór het moment van invaren al meer renteafdekking in het huidige pensioenstelsel toe te gaan passen, zodat deze hoge dekkingsgraden minder gevoelig worden voor het risico dat rentes (weer) gaan dalen. Zij hebben daarmee de mogelijkheid om nu al meer aan te sluiten bij de renteafdekking die decentrale partijen voor het nieuwe pensioenstelsel voor ogen hebben.

Datum

6 oktober 2022

Onze referentie